

2-DAAGSE JUBILEUM FIETSCAMINI
2026 21 & 22 maart 2026

TER GELEGENHEID VAN HET 40 JARIG
JUBILEUM

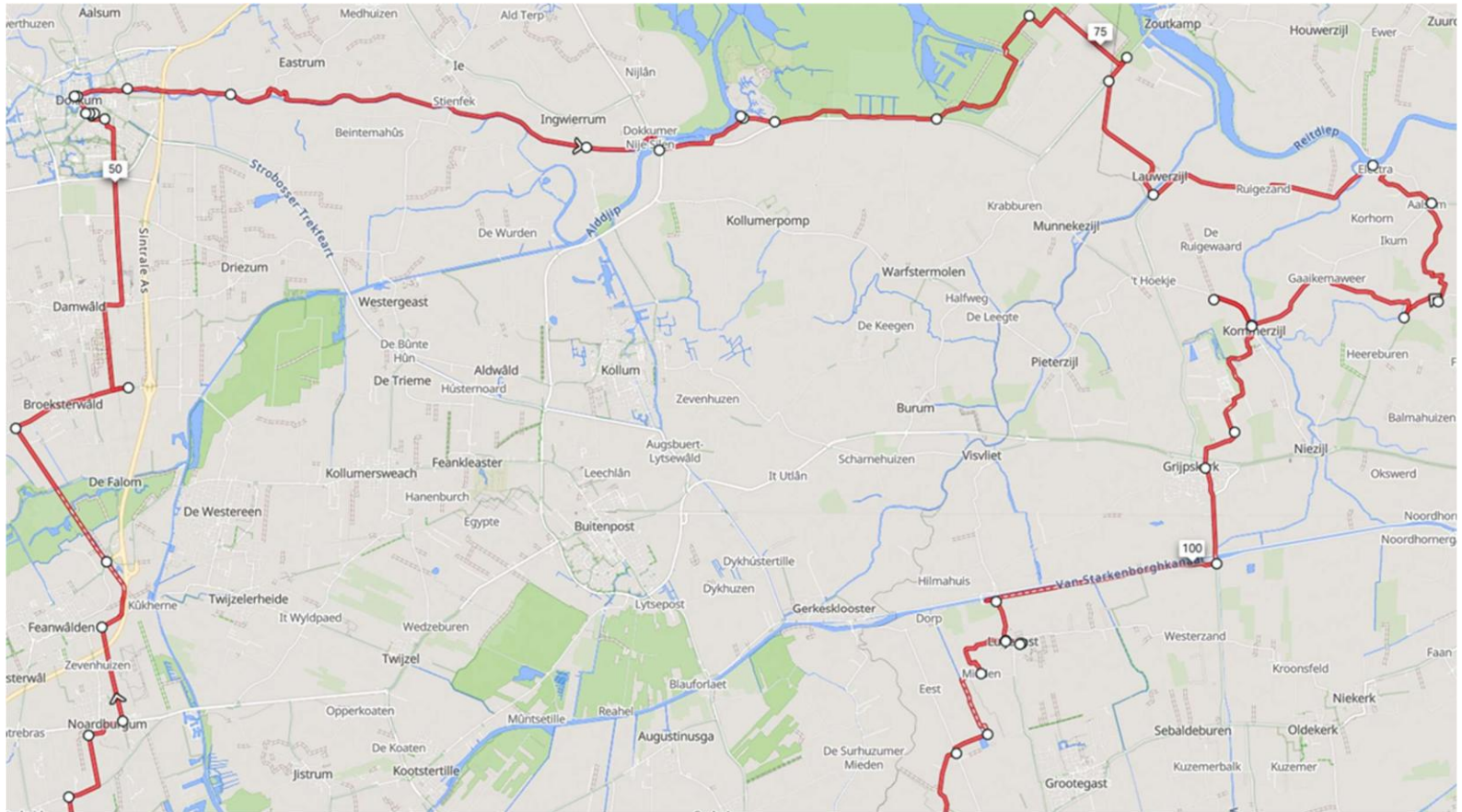
VAN HET NEDERLANDS GENOOTSCHAP VAN SINT
JACOB

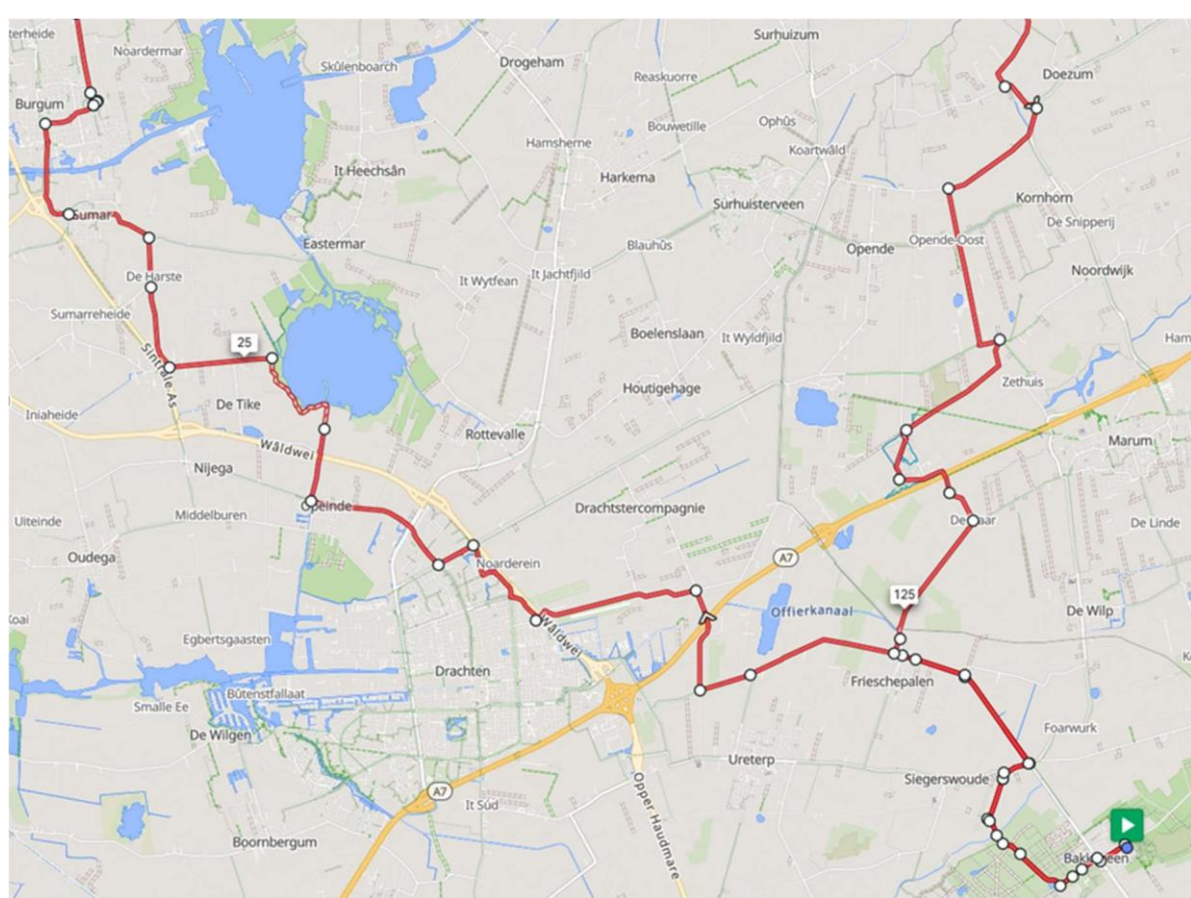
Georganiseerd door de regio's
Groningen / Drenthe & Fryslân

INHOUD

Overzichtskaart fietsroute	4-5
Voorwoord	7
Beschrijvingen dag 1	8
Beschrijvingen dag 2	12
Dag 1 - Route Bakkeveen - Kollumeroord	16
Dag 2 - Route Kollumeroord - Bakkeveen	21
Deelnemerslijst	26
Telefoonnummers & adressen	27
Reglement 2-daagse fietscamini 2026	28
Verklaring	29
Ruimte voor stempels	30

ROUTEVERZICHT 2-DAAGSE JUBILEUM FIETSCAMINI 2026

Voorwoord

Van veel plaatsen die onderweg worden aangedaan is een korte beschrijving opgenomen.

De beschrijving van de plaatsen onderweg zijn verzorgd door leden van het Nederlands genootschap van Sint Jacob. Joke de Lange staat aan de wieg van het Friese deel van de route en Lily Dobma en Heine Wieringa hebben het Groninger / Drentse deel van de route verzorgd.

De routebeschrijvingen zijn zoveel mogelijk aan de hand van de knooppunten beschreven. De route vanaf de knooppunten naar en van de rustpunten is tussen de aangegeven knooppunten beschreven.

Wij gaan ervan uit dat de beschrijvingen voldoende duidelijk zijn om een geslaagde tocht te bewerkstelligen.

Wij hopen dat Jacobus ons tijdens deze 2-daagse jubileum fietscamini 2026 goedgezind zal zijn en wensen alle deelnemers een Buen Camino!!!

De voorbereidingscommissie

Joke de Lange, Lily Dobma,
Heine Wieringa en Gerlof Katuin

Beschrijvingen onderweg dag 1

Parkeren

Bij Op sport Dundelle is een groot parkeerterrein waar de auto gratis geparkeerd kan worden. Adres: Mjumsterwei 16, Bakkeveen. Vanaf de verzamelplek in Bakkeveen fietsen we ca. 4 kilometer naar onze startplek in Siegerswoude (tussen KNP 41 en 12) bij Theeschenerij 'Bellefleur' Boskwei 6, Siegerswoude
N.B. Bij de Theeschenerij is GEEN PARKEERPLEK VOOR AUTO'S!!

Bakkeveen (KNP 39)

Bakkeveen werd voor het eerst genoemd in 1231, maar het huidige Bakkeveen is ontstaan tijdens de veenwinning in 1660. Na de veenontginning in de 19e eeuw zijn de Bakkeveense duinen ontstaan, een heide- en bosgebied en een voorbeeld van hoe heel zuidoost Friesland er twee eeuwen geleden uit moet hebben gezien.

Drachten (KNP 56)

Drachten is ontstaan in de 17e eeuw, maar pas in de jaren 50 van de vorige eeuw gegroeid tot een grote plaats door de vestiging van een fabriek van Philips. Drachten heeft nu ca. 45.000 inwoners. Het behoort niet tot de Friese 11-steden omdat het geen stadsrechten heeft. Een bekend gebouw is het Karmelklooster, het enige authentieke kloostergebouw dat Friesland nog rijk is. De zusters Ongeschoeide Karmelietessen, een bidorde die terugvoert tot 1226, woonden hier 'achter slot'. Het klooster is tot 1993 bewoond geweest door nonnen, daarna is het 28 jaar gebruikt als ontmoetingsplek met slaapplek en voor tentoonstellingen. Het gebouw moet nu een toekomst krijgen als wooncomplex met zowel woningen als appartementen, waarbij de bijzondere sfeer en uitstraling van het klooster en bijbehorende kloostertuin zoveel mogelijk behouden blijven.

Opeinde (KNP 95)

We passeren in het centrum een opvallend kunstwerk van Ids Willemsma: twee bogen die de oude ophaalbrug moeten symboliseren, maar die in plaats van langs zij, dwars over de weg staan. We fietsen een stukje langs het meer De Leijen. Je kunt helemaal om het meer heen fietsen en wandelen, zeer de moeite waard.

Burgum (KNP 62)

Tot 1989 was de officiële naam van het dorp het Nederlandstalige Bergum, maar sindsdien is dat het Friestalige Burgum. Burgum staat bekend als woud- en waterdorp. Vlakbij Burgum ligt het Burgumermar, met veel mogelijkheden voor watersport. Het Prinses Margrietkanaal loopt dwars door het meer heen. Burgum heeft een aangenaam winkelcentrum.

Kruiskerk of Krústsjerke (KNP 54)

De geschiedenis gaat terug naar het einde van de 11e eeuw. Toen is er op een fundament van zweren een eenvoudig romaans zaalkerkje van tufsteen met zadeldaktoeren neergezet. Zo'n honderd jaar later, eind 12e begin 13e eeuw wordt het éénbeukige kerkje omgebouwd tot een driebeukige kerk van kloostermoppen, opgetrokken in Romano gotische stijl. De nok reikt tot bovenaan de toren. Voor de juiste verhouding is er een stuk bovenop gebouwd met kleinere bakstenen en voorzien van een torenspits. Door de komst van het Bergh-klooster in de 14^e eeuw ondergaat de kerk opnieuw een verandering.

De kerk moet imposanter worden: er worden dwarspanden of transepten aangebracht. De Kruiskerk of Krústsjerke is dus geen echte kruiskerk, maar in het dagelijks leven wordt de Sint Mar nus- of Sint Maartenskerk wel zo genoemd.

Bijzondere architectonische elementen van de Kruiskerk zijn de geribde of hoekige pilaren die in weinig kerken voorkomen. Het plafond is verdeeld in zeven koepelvormige gewelven, sommige met rijk geprofileerde sluitingen, met elk een eigen symbool. Tijdens de restauratie zijn ook delen van de gewelfschilderingen weer tevoorschijn gekomen. Verder valt de rust op van het door zeven hoge ramen en twee lage leprozenvensters verlichte koor, waarin zich een zevental nissen bevinden.

Bijzonder zijn ook het Van Dam-orgel uit 1788, de preekstoel uit de 17^e eeuw, de drie herenbanken en twee staande grafstenen in de transepten.

Het vroeger naast de kerk gelegen Bergh-klooster, gewijd aan Sint-Nicolaas, is helaas in 1581 in vlammen opgegaan om te voorkomen dat de Spanjaarden het als uitvalsbasis zouden gebruiken in de Tachtigjarige Oorlog.

De Noordelijke Friese Wouden

Van Burgum naar Dokkum fietsen we door het landschap van de Friese Wouden. Kenmerkend voor grote delen van de Wouden is het zogenaamde coulisselandschap: een strak patroon van opeenvolgende, langgerekte percelen met elzensingels en houtwallen als afscheiding. In de laagste delen van het gebied werden in de 18^e en 19^e eeuw uitgestrekte veenpolders aangelegd. In de uithoeken van het gebied ontstonden ten slotte vanaf het einde van de 18^e eeuw uitgestrekte heidedorpen met plaggenhuizen en een sterk

verarmde bevolking. Het gebied vormt landschappelijk gezien een voortzetting van het Zuidelijk Westerkwartier in de provincie Groningen, daar gaan we op dag 2 kennis mee maken. Men sprak daarom in de 19^e eeuw wel over dit gebied als de Groninger Wouden.

Bonifasuskerk (1,5 km voorbij KNP 63)

Bonifasus was een Angelsaksische missionaris en monnik, die probeerde de heidense Friezen te bekeren. Dat moest hij bekopen met zijn dood in 754. Na de martelaarsdood van Bonifasus kwamen jaarlijks vele pelgrims naar Dokkum, Dokkum werd en is een pelgrimsstad bij uitstek. Dat er nog steeds vele pelgrims Dokkum bezoeken, komt vooral door de inrichting van een processiepark in 1926 met veer en kruiswegstatues, gebouwd van kloosterstenen van afgebroken kloosters, en door de bouw van de Bonifasuskerk ter ere van Bonifasus in 1934. In het park staat een standbeeld gewijd aan Titus Brandsma, een priester en karmeliet, die een belangrijke rol heeft gespeeld bij de totstandkoming van de Bonifasuskerk. Hij is in 2022 door paus Franciscus heilig verklaard.

Voor de kerk ligt de Bonifasusbron met daarbij een beeld van Bonifasus (kunstenaar Frans Ram) die zich tegen de zwaardhouwen van zijn belagers verweert met een hooggeheven boek (de bijbel) boven zijn hoofd.

Over het ontstaan van de bron zijn diverse legendes. Van oudsher werd aan de bron een geneeskragtige werking toegeschreven. In 1990 kwam dit extra in de publiciteit toen een kind in het water werd gedompeld en daarna op niet verklaarbare wijze plotseling haar kinkhoest kwijt was.

Dokkum (KNP 1 en 73)

Dokkum heeft ca. 13.000 inwoners en is één van de Friese steden. Het heeft een mooi oud centrum en het is één van de drukst bezochte plaatsen in Friesland, mede dankzij het watertoerisme. In vroegere jaren lag de stad in open verbinding met de zee, via het Dokkumergrootdiep. In 1597 vestigde de Friese Admiraliteit zich in Dokkum. Vanuit hier werden allerlei zaken voor de beveiliging van de handelsvaart en oorlogvoering met Spanje op zee geregeld. Dokkum was van groot strategisch belang, wat ook blijkt uit de aanleg van de stadswallen in de jaren 1581-1582. De stadswallen of bolwerken zijn nog steeds intact met twee korenmolens op twee van de zes bastions.

Dokkumer Nieuwe Zijlen (KNP 83-85)

We fietsen vanuit Dokkum langs het Dokkumergrootdiep. In Dokkumer Nieuwe Zijlen zijn sluisen, die nog steeds gebruikt worden door de pleziervaart om Dokkum te verbinden met het Lauwersmeer. In 1729 gebouwd, maar nadat in 1969 de Lauwerszee afgesloten is van de Waddenzee, geen zeesluisen meer. De herberg bij de sluisen, herberg De Pater, dateert eveneens van 1729.

Natuurlijk Kollumeroord (vóór KNP 84)

Natuurlijk Kollumeroord is een groeps-accommodatie, prachtig vrij gelegen in de Kollumerwaard. De accommodatie heeft diverse gebouwen met grote slaapkamers met stapelbedden, maar ook kleine kamers voor 2 personen. Kollumerwaard ligt in het zuidelijke deel van Nationaal Park Lauwersmeer.

Dit gebied bestaat uit waterrijk rietlandschap, door Schotse hooglanders en Konikpaarden begraasd open land en ook wat bos. Nationaal Park Lauwersmeer is één van de vijf 'Dark Sky' gebieden van Europa.

Beschrijvingen onderweg dag 2

Humsterland

We fietsen vandaag door een gedeelte van Humsterland. Het is een streek en een voormalig eiland in de gemeente Westerkwarer. Oorspronkelijk was Humsterland een Friese gouw die het noordelijk deel van het district Westerkwarer en de dan nog onontgonnen veengebieden in het achterland besloeg. Humsterland wordt voor het eerst genoemd in het jaar 786/787 wanneer Koning Godfridus land schenkt aan de abdij van Echternach. Humsterland vormde oorspronkelijk één geheel met de Marne, maar ontwikkelde zich door de doorbraak van de Lauwerszee, ontstaan van het Reitdiep en de ontginningen van het achterliggende veengebied, tot een zelfstandig district.

Pas in 1500 werd het Humsterland door dijken met het vasteland verbonden, waarna de Cisterciënzer monniken uit Aduard grote delen rond het eiland inpolderden. In Humsterland liggen ook vele wierden en een aantal huisterpen. Humsterland, maar ook het oostelijk daarvan gelegen Middag hebben als status Nationaal Landschap en zijn voorgedragen voor de lijst van Werelderfgoed van Unesco.

Electra (KNP 86)

Gemaal de Waterwolf is één van de grootste gemalen van Nederland en bevindt zich aan het Reitdiep bij het gehucht Lammerburen in het Westerkwar er. De bouw begon in 1918 en werd in 1920 voltooid en op 5 nov van dat jaar in gebruik genomen door koningin Wilhelmina. Het was het eerste elektrisch aangedreven gemaal in Nederland en samen met het stoomgemaal in Lemmer, het Woudagemaal, het grootste gemaal van Europa in die jd.

De belangrijkste adviseurs bij het ontwerp waren prof J.C. Dijkhoorn en prof C. Feldman van de TU Del . De Waterwolf bemaalt het noordwesten van de provincie Groningen en de kop van de provincie Drenthe.

Niehove (KNP 81)

Niehove ligt midden in het Humsterland. Dit gebied vormt samen met Langewold en Vredewold het landschap Westerkwar er. Humsterland is het meest noordelijke deel en bestaat uit kleigronden, doorsneden met waterlopen die teruggaan tot oude riviertjes en wadstromen. Niehove is een prach g rond wierdedorp: de kerk met het kerkhof centraal binnen een afzonderlijke ringweg, terwijl een tweede ringweg rond de voet van de wierde het dorp insluit. Tussen deze beide wegen ligt de bebouwing straalsgewijs gericht op de kerk als middelpunt van het dorp. De oude naam voor het dorp Niehove was Suxwort. Oorspronkelijk liep tot 1830 een gracht rond het kerkhof. In het midden van de 17^e eeuw werd een ringmuur rond het kerkhof opgetrokken. In latere jd werd de gracht gedempt en de muur afgebroken. De kerk van Niehove is rond het jaar 1230 gebouwd, op de plek waar tot dan toe waarschijnlijk het eerste, door Liudger gebouwde, houten kerkje van Humsterland hee gestaan.

Helaas is de kerk nu niet open i.v.m. herstel van mijnbouwschade en van scheuren die zijn ontstaan als gevolg van daling van het grondwaterpeil. De kerk behoort toe aan de Sch ng Oude Groninger kerken.

Rustpunt Kommerzijl (tussen KNP 79 en 80)

Rustpunt Kommerzijl maakt deel uit van een voormalig veebedrijf. De boerderij behoorde vroeger tot de bezittingen van het klooster Cusemer bij Oldekerk. In 1594 vervielen de kloosterbezittingen aan de provincie. In 1947 zijn de bedrijfsgebouwen afgebrand en in 1948 weer opgebouwd. In 1946 is het voorhuis afgebroken en weer opgebouwd, in 2010 gebeurde dit opnieuw, waarbij op enige afstand van de grote Schuur een moderne nieuwbouwwoning werd gerealiseerd.

Tot 1970 is de boerderij in gebruik geweest als gemengd bedrijf, daarna tot 2016 als veebedrijf. In 2019 kochten Bert en Aly de woning, kleine schuur en boomgaard. Zij mochten een gedeelte van de grote schuur gebruiken waar nu het Rustpunt in is gevestigd.

Op de schuur staat de naam 'Schadingaheerd', het is onbekend waar deze vandaan komt.

Lutjegast (KNP 94)

Lutjegast is een dorp in het Westerkwar er in de provincie Groningen. Het dorp behoort tot de gemeente Westerkwar er. Het landschap rond Lutjegast kenmerkt zich door een kleinschalig coulisselandschap met houtsingels op zandruggen.

De etymologische betekenis van 'lutje' is 'klein'. Een gast is een zanderige verhoging in een overigens moerasachtig drasland.

Abel Tasman

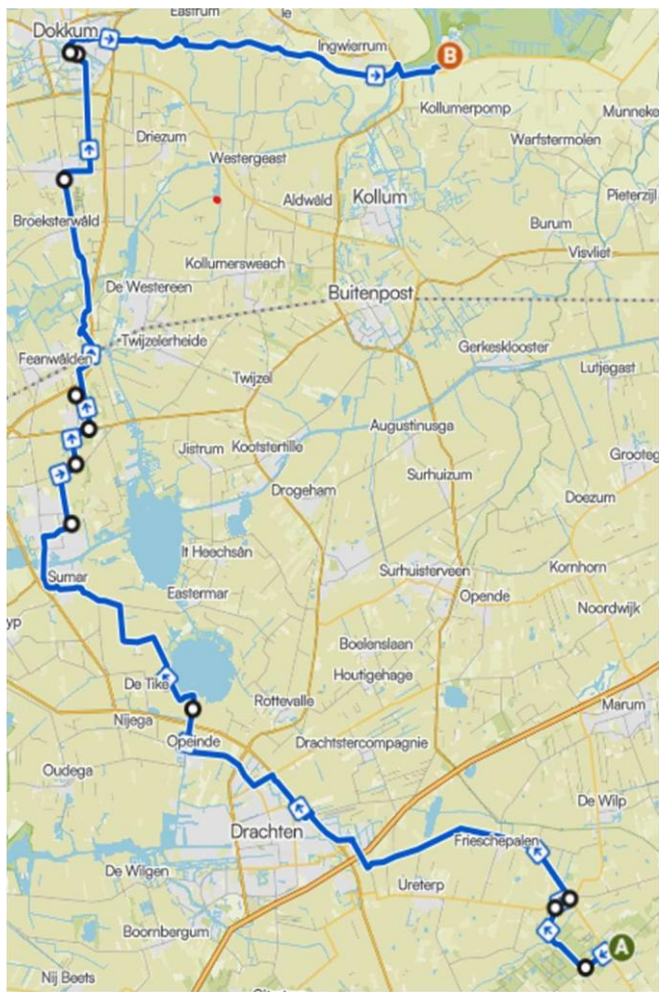
Abel Janszoon Tasman (1603-1659), zeevaarder-'ontdekkingsreiziger' rond Oceanië. Geboren in het Groninger Westerkwar er, op de grens met Friesland en Drenthe.

Lutjegast is de geboorteplaats van de beroemde zeevaarder Abel Tasman, wiens geboortehuis echter niet meer bestaat. Wel herinneren een monument en een gedenksteen aan Lutjegasts beroemdste zoon, evenals een straatnaam in het dorp, namelijk de straat waar Abel Tasman aan gewoond heeft.

In een zijvleugel van het gebouw 'Kompas' is een museum ingericht, gewijd aan de scheepsreis van Tasman, zijn ontdekkingen en zijn ontmoeting met de Maori's. Behalve scheepsmodellen en persoonlijke bezittingen toont het museum ook kunstvoorwerpen, gemaakt door Maori woonachtig bij de Golden Bay, gelegen op het zuidelijk eiland van Nieuw-Zeeland, waar Tasman in december 1642 aan land ging. In de maand daarvoor heeft Tasman als eerste Europeaan voet aan wal gezet op het naar hem genoemde Tasmanië.

Theeschenkerij Bellefleur (voor KNP 41)

Theeschenkerij Bellefleur Boskwei 6 in Siegerswoude is een ideaal vertrekpunt voor een mooie wandeling of fietstocht... Op loopafstand vind je prachtige bos- en heidegebieden van o.a. de Slotplaats, het Oude Bosch, Mandeld, Merskenheide en de Duurswouderheide.

route

route

Dag 1 - Route Bakkeveen – Kollumeroord

Legenda

RA = Rechts Afslaan

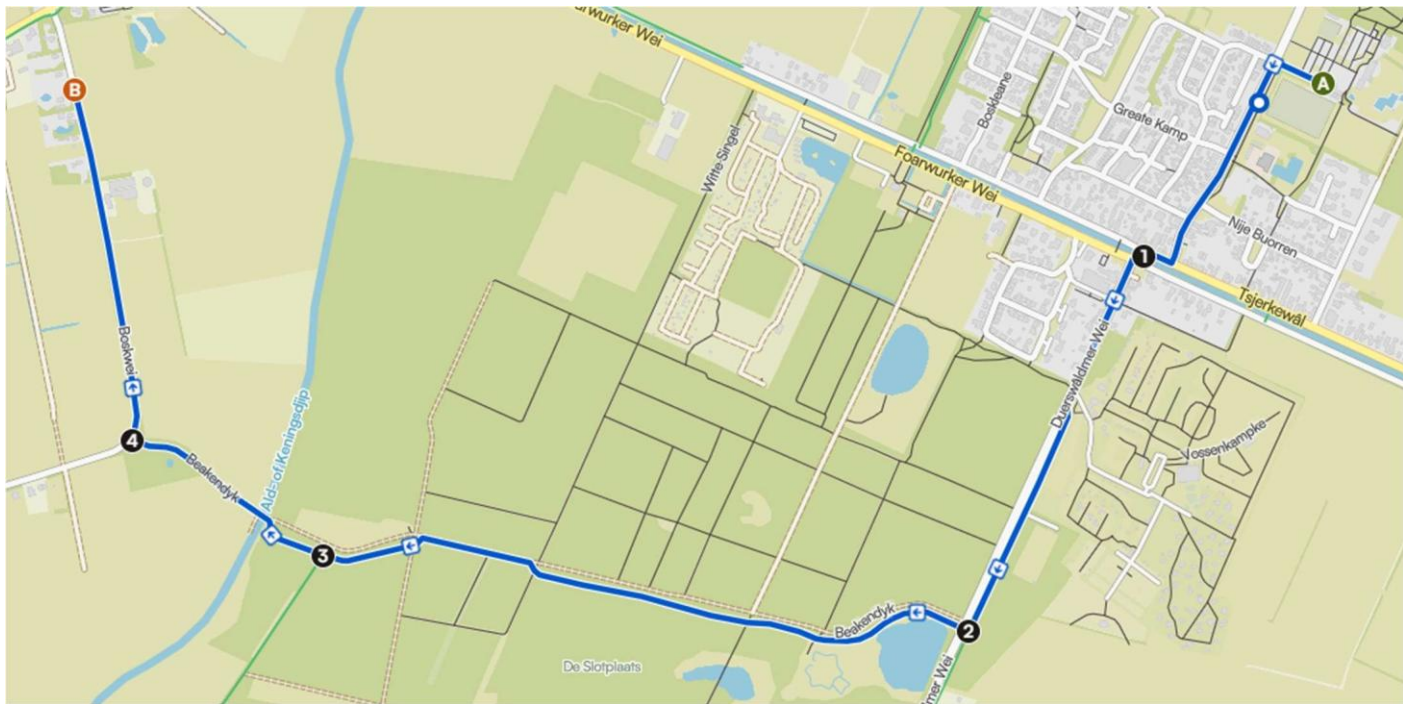
LA = Links Afslaan

RD = Rechtdoor

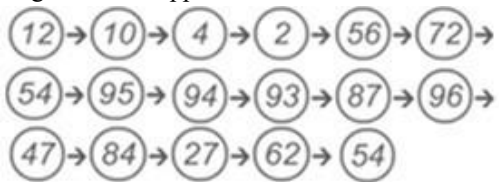
KNP = knooppunt

Verzamelen en vertrek vanaf parkeerplaats Mjumsterwei 9243 SK Bakkeveen.

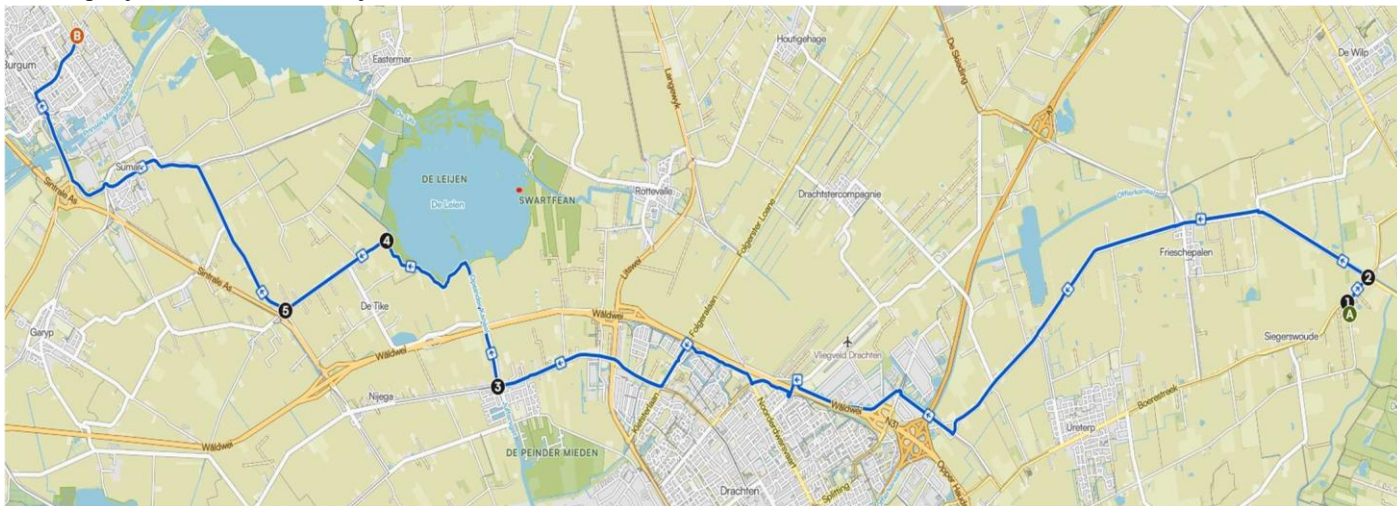
1. Vanaf de parkeerplaats LA Mjumsterwei
2. Einde Mjumsterwei RA naar Tsjerkwal
3. Volg nu de knooppunten 39 → 41
4. Ga bij (KNP 41) RD Beakendyk
5. Einde Beakendyk RA naar Boskwei
6. Stop na ca. 700 mtr. bij Boskwei 6, 'Bellefleur'

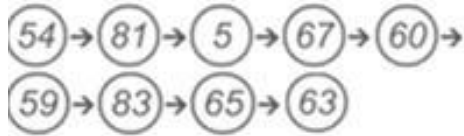
7. Na stop **LA** einde Boskwei RA naar Binnenwei
8. Op kruising LA richting (KNP 12)
9. Volg nu de knooppunten

10. Ga bij (KNP 54) RD Pater Doesburloane
11. LA Nieuwstad
12. Stop bij Nieuwstad 5 'Krústsjerke'

13. Na stop terug naar (KNP 54)

14. Volg nu de knooppunten

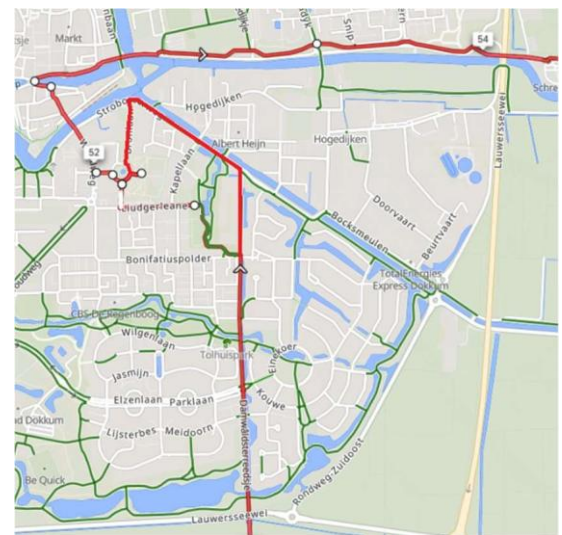
15. Ga bij (KNP 63) RD

Damwalsterreedsje

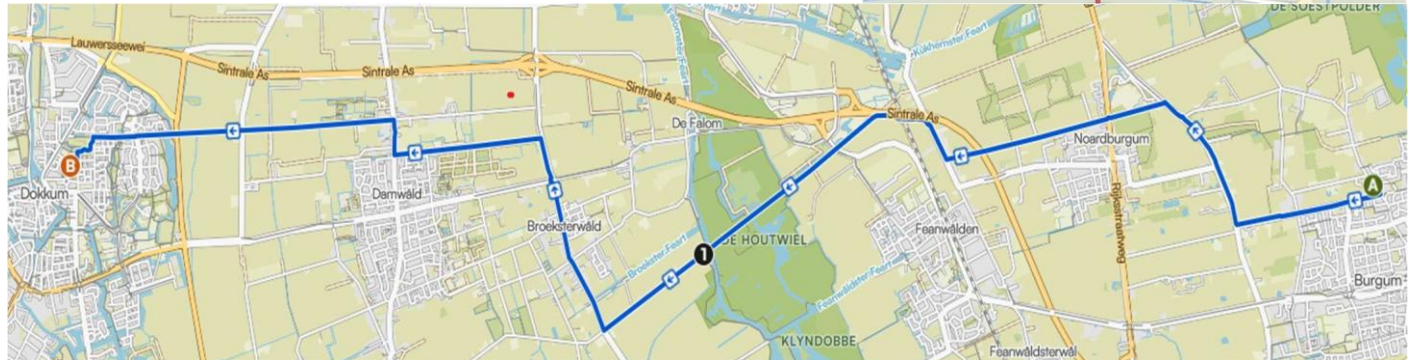
16. Einde Damwalsterreedsje LA Strobosserweg

17. Na ca. 500 mtr LA Bronlaan
(zie detailkaart Dokkum)

18. Stop bij Bronlaan 12 'Bonifa uskapel'

detailkaart dokkum

19. Na stop einde Bronlaan RA naar Woudweg

20. Op kruising bij brug RD Keppelstraat

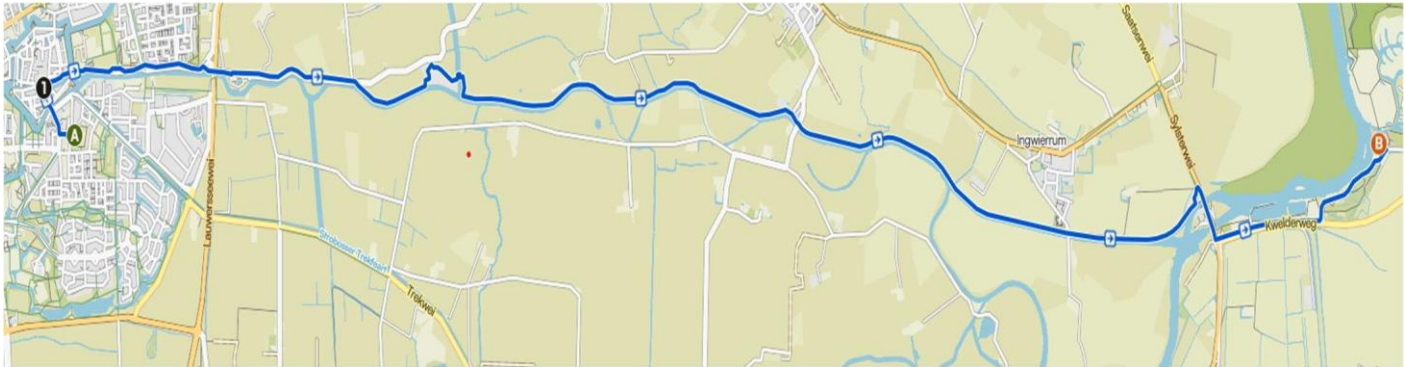
18

21. Op Y-splitsing Schuin Rechts blij Keppelstraat
22. Op kruising Schuin Rechts Doorbraak
23. Einde Doorbraak LA De Dijk naar (KNP 1)
24. Volg nu de knooppunten

25. Ga bij (KNP 85) LA naar Kwelderweg
26. Na jachthavens Schuin Links Slenkpad
27. Einde Slenkpad scherp LA naar parkeerplaats
28. Stop bij parkeerplaats Slikweg 2 ‘Natuurlijk Kollumeroord’

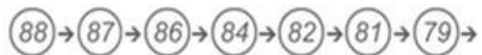
We zijn aangekomen bij onze eindbestemming voor vandaag ‘Natuurlijk Kollumeroord’

Dag 2 - Route Kollumeroord - Bakkeveen

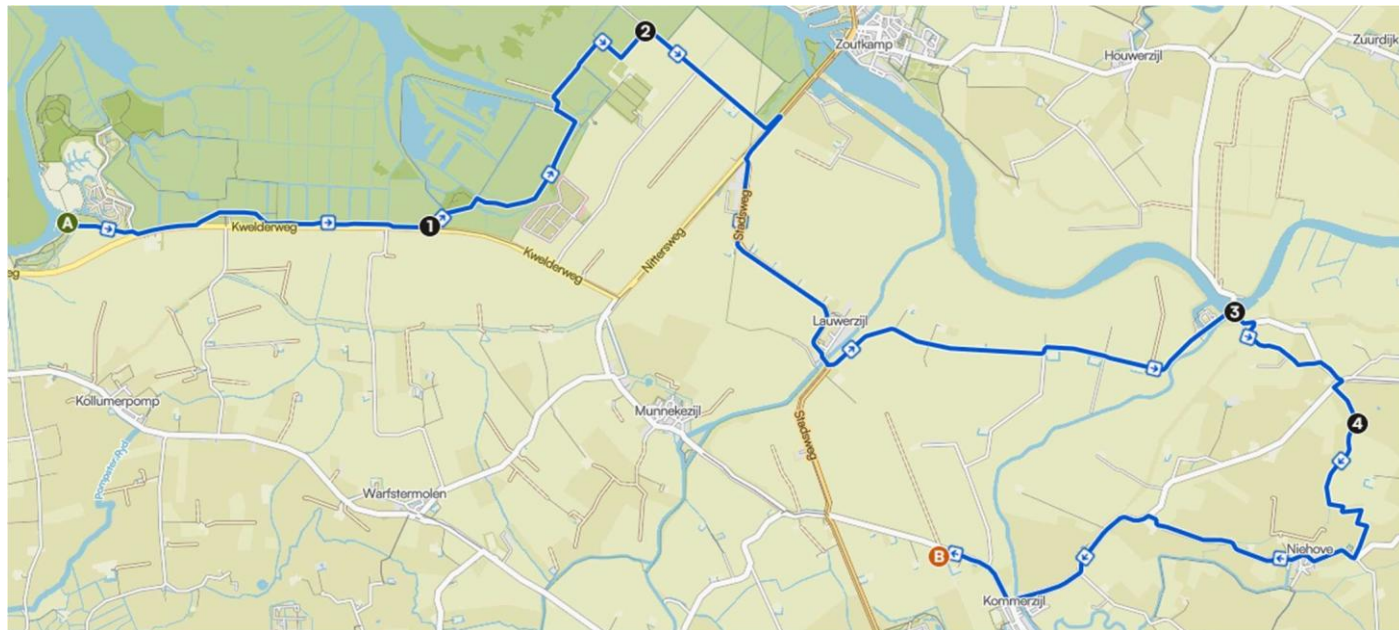
1. Vanuit Natuurlijk Kollumeroord LA Slikweg

2. volg nu de knooppunten

3. Ga bij (KNP 79) RA naar Ooster Waarddijk

4. Stop na ca. 700 mtr bij Ooster Waarddijk 4 'Rustpunt Kommerzijl'

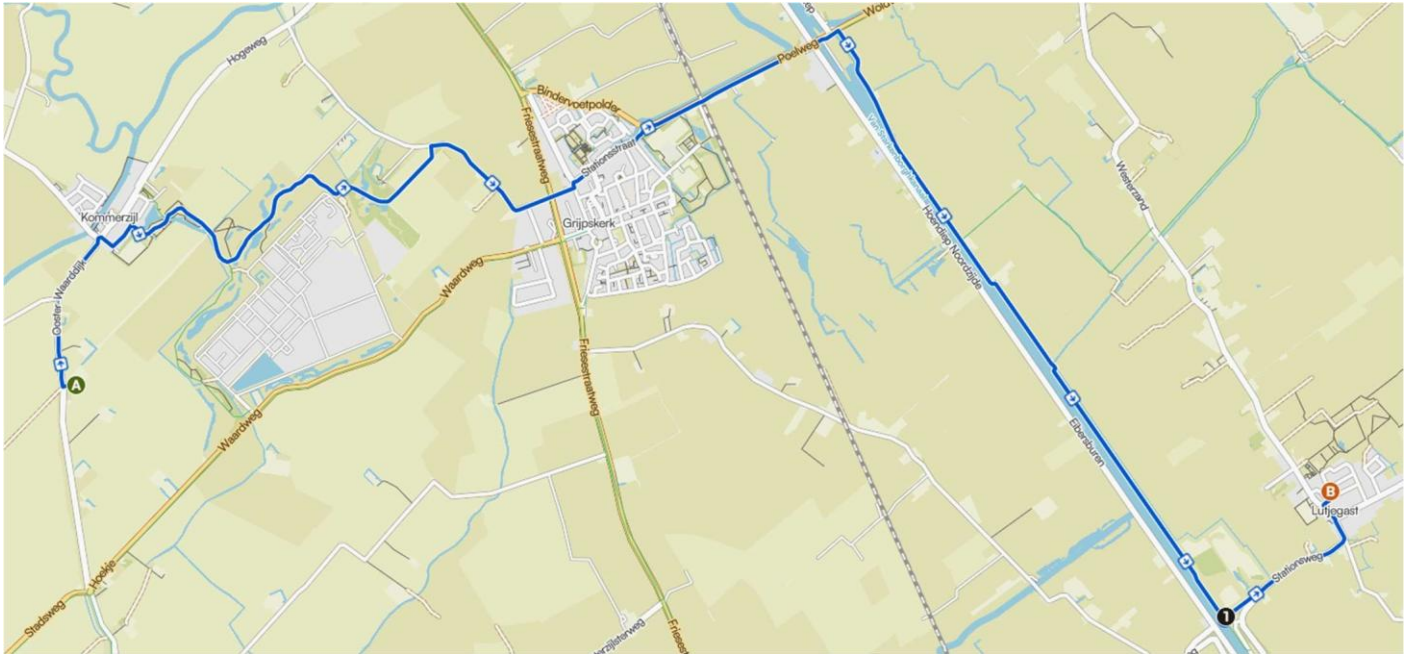

5. Na stop terug naar (KNP 79)

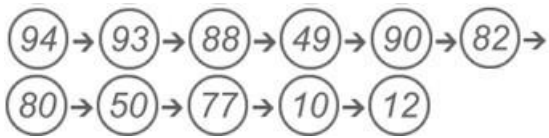
6. Volg nu de knooppunten

79 → 77 → 75 → 42 → 53 → 10 → 94

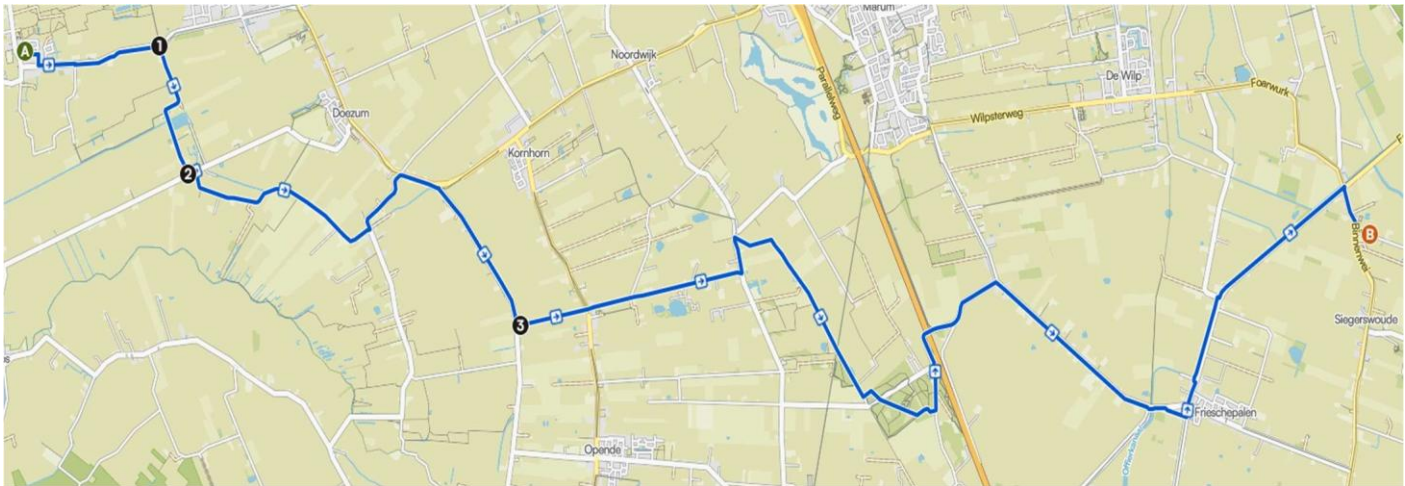
7. Ga bij (KNP 94) LA naar Sta onsweg
8. Na ca. 240 mtr RA naar Rikkerdaweg
9. Na ca. 80 mtr LA naar Kompasstraat
10. Stop bij Kompaslaan 1 'Abel Tasmanmuseum'

11. Na stop terug naar (KNP 94)
12. Volg nu de knooppunten

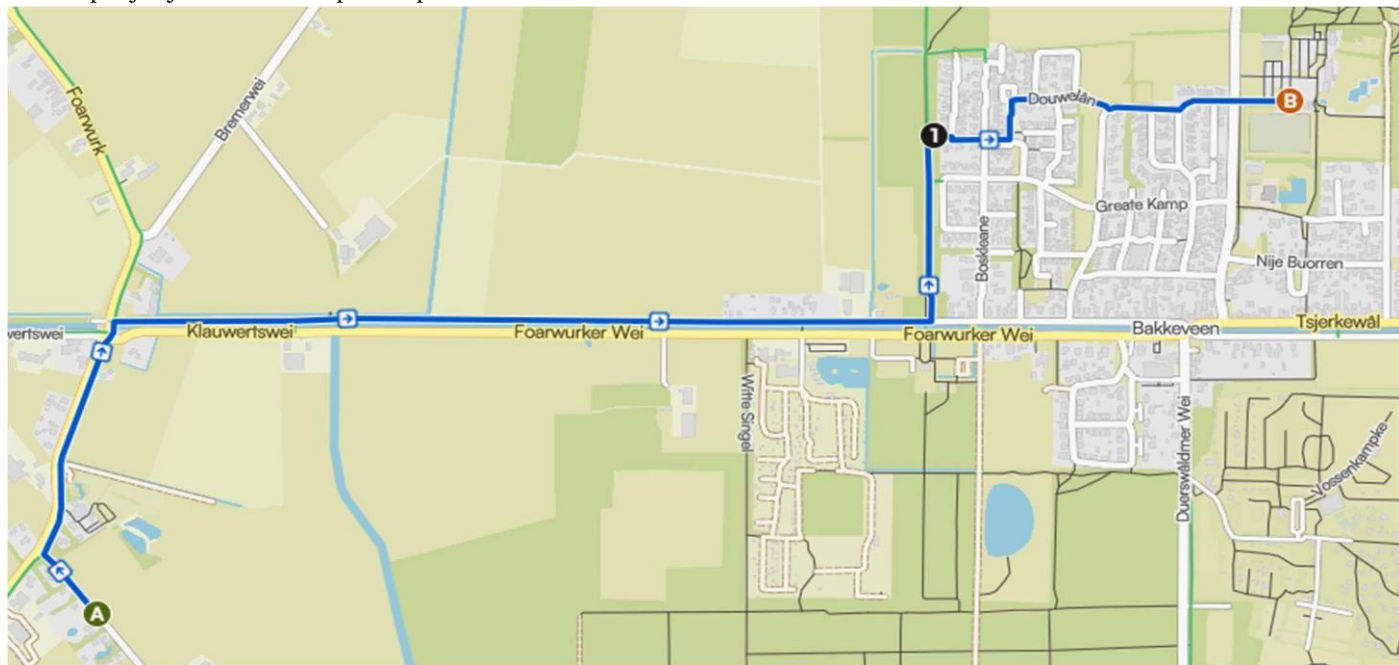

13. Ga RA en na 25 mtr LA naar Klauwertswai
14. Na ca. 1,8 km RA naar Binnenwei
15. Na ca. 460 mtr LA naar Boskwei
16. Stop bij Boskwei 6 'Bellefleur'

17. Na stop RA Boskwei vervolgen
18. Op T-splitsing LA_Beakendyk
19. Volg nu de knooppunten

20. Ga bij (KNP 39) RA naar Tsjerkwal
21. Neem 1^e straat LA Mjumsterwei
22. Stop bij Mjumsterwei 16 ‘parkeerplaats’

Hiermee zijn we aangekomen aan het einde van deze de 2-daagse Jubileum Fietscamini 2026. We wensen iedereen een goede reis terug naar huis.

Joke
Lily
Heine
Gerlof